

Läsning, avkodning och förståelse

Detta avsnitt ger bakgrundsinformation till bokens övriga delar. Texten belyser läsning och läsinlärning och bidrar till att ge insikt i frågan varför vissa elever får problem med läsning.

För att illustrera läsning använder man sig ofta av en modell som kallas *The simple view of reading* (Gough & Tunmer, 1986). Den visar följande:

$$\text{Läsning} = \text{Avkodning} \times \text{Förståelse}$$

Avkodning är det lästekniska, att man tolkar bokstäverna och läser orden. *Förståelse* innebär att man drar slutsatser, ”läser mellan raderna” och förstår textens innehåll. Man kan läsa på tre olika sätt: med ögon, fingrar och öron. I de två förstnämnda fallen avkodar man själv, i det sistnämnda får man hjälp med avkodningen av den som läser upp texten.

Viktigt att vara säker på språkljud och bokstäver

För att kunna ljuda och läsa okända ord måste man vara helt säker på

- bokstävers språkljud
- bokstävers utseende
- läsriktningen.

Man ska kunna tyda bokstäverna till språkljud i riktningen från vänster till höger utan att det uppstår paus mellan ljuden.